

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Jany Serbovej na neverejnom zasadnutí konanom 10. septembra 2008 v Bratislave v trestnej veci obvineného **M. L.**, pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinných do 31. decembra 2005), o dovolaní obvineného M. L. podaného prostredníctvom obhajcu JUDr. J. F. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 20. novembra 2007, sp. zn. 3 Tos 83/07, a uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV z 10. októbra 2007, sp. zn. 1 T 13/2005, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 Tr. por. per analogiam sa dovolanie obvineného M. L. **o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava IV uznesením z 10. októbra 2007, sp. zn. 1 T 13/2005, vyslovil podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. (zákon č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), že odsúdený M. L. sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, ktorá mu bola uložená trestným rozkazom tohto okresného súdu z 10. februára 2005, sp. zn. 1 T 13/2005, pri odsúdení pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinných do 31. decembra 2005), neosvedčil a preto trest odňatia slobody v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov vykoná.

Súčasne ho podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. (zákon č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) zaradil pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením Krajského súdu v Bratislave z 20. novembra 2007, sp. zn. 3 Tos 83/07 (na poslednej strane rozhodnutia je nesprávne uvedený dátum „13. november 2007“, i keď v záhlaví je v súlade so zápisnicou o neverejnom zasadnutí uvedený správny dátum „20. november 2007“), bola sťažnosť odsúdeného M. L. proti vyššie citovanému uzneseniu okresného súdu podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietnutá.

Proti citovaným uzneseniam Krajského súdu v Bratislave a Okresného súdu Bratislava IV podal obvinený M. L. písomným podaním z 28. decembra 2007 (doručeným súdu prvého stupňa 28. januára 2008) prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. J. F. (v zmysle plnomocenstva z č. l. 158 spisu) dovolanie.

Dovolateľ v ňom uplatnil dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ a písm. i/ Tr. por.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. videl dovolateľ v tom, že verejné zasadnutie Okresného súdu Bratislava IV z 10. októbra 2007 bolo vykonané v jeho neprítomnosti, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Toto verejné zasadnutie totiž zmeškal chybou súdu spočívajúcou v tom, že v deň jeho konania bol pred pojednávacou sieňou súdu na vyvesenom rozpise pojednávaných vecí uvedený nesprávny čas konania verejného zasadnutia „13.30 hod.“, hoci v písomnom predvolaní mal uvedený čas „13.15 hod.“. Spravujúc sa touto nesprávnou informáciou sa spred pojednávacej siene vzdialil a vrátil sa až o 13.30 hod. kedy ale zistil, že verejné zasadnutie je už skončené, nakoľko sa začalo o 13.15 hod.

V ďalšom sa vyjadril (už bez priradenia argumentácie ku konkrétnym dovolacím dôvodom podľa § 371 Tr. por.) v čom vidí nesprávnosť rozhodnutia o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia a premene podmiennečného trestu odňatia slobody na trest nepodmienečný. Podstata argumentácie v uvedenom smere spočívala v tom, že súdy prvého aj druhého stupňa nesprávne vyhodnotili okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákazu viesť motorové vozidlá obvineným počas skúšobnej doby. Zdôraznil pritom, že tento zákaz porušil len 20 dní pred skončením skúšobnej doby, čo dokonca percentuálne vyjadril tak, že ho dodržal na 97,3 %, čo má svedčiť o tom, že jeho porušenie predstavovalo „len zanedbateľnú časť trestu“. Navyše súdy nezohľadnili ani tú skutočnosť, že dôvodom nedodržania tohto zákazu bola nevyhnutnosť akútneho prevozu jeho priateľky

na lekárske vyšetrenie. Vyjadril názor, že túto skutočnosť možno hodnotiť ako krajnú núdzu, resp. ako exces z krajnej núdze. Nestotožnil sa pritom s vyhodnotením tohto jeho obhajobného tvrdenia súdmi oboch stupňov ako účelového. Ak tento dôvod porušenia zákazu činnosti neuviedol pri policajnej kontrole, toto bolo spôsobené stresom. Tieto okolnosti v spojení s tým, že bol odsúdený za nedbanlivostný trestný čin je podľa jeho názoru dôvodom na výnimočné ponechanie jeho podmieneného odsúdenia v platnosti, prípadne predĺženia skúšobnej doby, avšak neodôvodňujú premenu trestu odňatia slobody na trest nepodmienečný. Žiadal preto, aby dovolací súd na základe § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v príslušných zákonných ustanoveniach a súčasne v súlade s ustanovením § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté rozhodnutia súdov oboch stupňov zrušil a prikázal im podľa § 388 ods. 1 Tr. por. vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil dovolanie obvineného na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Bratislava IV a poškodenému K. S..

Z nich sa k dovolaniu vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava IV písomným podaním z 29. februára 2008. Uviedol v ňom, že dovolanie obvineného považuje za nedôvodné, nakoľko žiadny z uplatňovaných dovolacích dôvodov nebol naplnený. Navrhol preto dovolanie obvineného podľa § 392 Tr. por. zamietnuť.

Po tomto postupe predložil okresný súd dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne skúmal, či podané dovolanie obvineného je prípustné v zmysle § 368 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že táto základná procesná podmienka dovolania v posudzovanom prípade nebola splnená.

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená.

Podľa § 382 Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak

a) bolo podané oneskorene,

- b) bolo podané neoprávnenou osobou,
- c) je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371,
- d) nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1,
- e) dovolanie ani po postupe podľa § 379 ods. 1 neobsahuje náležitosti uvedené v § 374 ods. 1 alebo 2.

Vo vzťahu k ustanoveniu § 368 ods. 1 Tr. por. je nevyhnutné poukázať na doterajšiu rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu vo vzťahu k výkladu tohto zákonného ustanovenia, konkrétne výkladu slovného spojenia „vec právoplatne skončená“. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2006, sp. zn. 3 Tdo 5/2006 (publikovaným v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky v čísle 2/2007, pod poradovým číslom 19, na strane 20), bol vymedzený okruh rozhodnutí, proti ktorým je prípustné podať dovolanie v zmysle § 368 ods. 1 Tr. por. nasledovným spôsobom:

„Rozhodnutím, ktorým bola vec právoplatne skončená, treba podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku o prípustnosti dovolania rozumieť právoplatné rozhodnutie súdu vo veci samej, ktorými je

1. rozsudok alebo trestný rozkaz, ktorým bol obvinený uznaný za vinného a bol mu uložený trest, resp. ochranné opatrenie alebo bolo upustené od potrestania;
2. rozsudok, ktorým bol obvinený oslobodený spod obžaloby;
3. uznesenie o zastavení trestného stíhania;
4. uznesenie o postúpení veci inému orgánu;
5. uznesenie o uložení ochranného opatrenia;
6. uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania;
7. uznesenie o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania;
8. rozsudok o schválení dohody o vine a treste v rozsahu uvedenom v § 334 ods. 4 Trestného poriadku;
9. rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok proti rozsudku alebo uzneseniu uvedenému sub 1. až 7.“

Rešpektujúc judikatúru najvyššieho súdu je preto potrebné v posudzovanej trestnej veci konštatovať, že napadnuté rozhodnutie o neosvedčení sa obvineného v skúšobnej dobe

podmienečného trestu odňatia slobody a premene tohto trestu na trest nepodmienečný nie je rozhodnutím vo veci samej, a teda nie je proti nemu prípustné dovolanie v zmysle § 368 ods. 1 Tr. por.

V ustanovení § 382 Tr. por. sú upravené podmienky, za ktorých dovolací súd dovolanie uznesením na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietne. I keď Trestný poriadok upravuje podmienky prípustnosti dovolania (§ 368 ods. 1, § 566 ods. 3), v ustanovení § 382 Tr. por. absentuje neprípustnosť dovolania ako dôvod na odmietnutie veci na neverejnom zasadnutí. Nakoľko právna úprava Trestného poriadku neobsahuje iné ustanovenie o spôsobe ako rozhodnúť o neprípustnom dovolaní, najvyšší súd na odmietnutie dovolania obvineného M. L. aplikoval analogicky ustanovenie § 382 Tr. por.

Vzhľadom na nesplnenie jednej zo základných procesných podmienok dovolania, najvyšší súd napadnuté „rozhodnutia“ meritorne nepreskúmaval.

Vo vzťahu k podanému dovolaniu však považuje za potrebné uviesť, že obvinený je oprávnený (vychádzajúc z dikcie ustanovenia § 369 ods. 2 Tr. por.) podať dovolanie len proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa – teda nemôže ním napadnúť aj prvostupňové rozhodnutie, a to bez ohľadu na to, že výsledkom dovolacieho konania (§ 386 ods. 2 veta druhá Tr. por.) môže byť, popri zrušení druhostupňového rozhodnutia, aj zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa. Z uvedeného hľadiska je teda dovolanie nesprávne koncipované.

Taktiež v prípade uplatnenia viacerých dovolacích dôvodov je nevyhnutné z hľadiska obsahových náležitostí dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), ako aj vzhľadom na viazanosť dovolacieho súdu uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 385 ods. 1 Tr. por.) formulovať dovolacie námietky, vytýkané chyby a právnu argumentáciu z dôvodu zrozumiteľnosti tak, aby bolo zrejmé, ku ktorému konkrétnemu dovolaciemu dôvodu podľa § 371 Tr. por. sa vzťahujú. Dovolateľom uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por. uvedenú požiadavku nespĺňajú. Pri viazanosti dovolacieho súdu obsahom dovolania je totiž neakceptovateľné, aby si tento otázku priradenia konkrétnej dovolacej námietky ku konkrétnemu dovolaciemu dôvodu vyvodzoval sám z textu dovolania.

K argumentácii dovolateľa ohľadne nesprávneho hodnotenia okolností rozhodujúcich pre rozhodnutie súdu o neosvedčení sa v skúšobnej dobe a vykonaní pôvodne podmienečného

trestu odňatia slobody je potrebné konštatovať, že podmiennečne odsúdený je povinný (pre to, aby sa osvedčil a nedošlo k premene trestu) viesť riadny život a dodržiavať súdom uložené povinnosti počas celej skúšobnej doby a je irelevantné, že zákaz viesť motorové vozidlá porušil – ako dovolateľ zdôrazňuje – „len 20 dní pred uplynutím skúšobnej doby“. Skúšobná doba nie je svojou povahou trestom (ako dovolateľ nesprávne uvádza), ale len časovým ohraničeným suspenzívnej podmienky pre vykonanie uloženého trestu odňatia slobody, ktorá je splnená vtedy, ak osoba podmiennečne odsúdená nevedie riadny život alebo nedodržiava (porušuje) súdom uložené povinnosti. Argumentácia percentuálnym vyjadrením dodržania zákazu činnosti v skúšobnej dobe je preto z hľadiska podstaty tohto inštitútu celkom neopodstatnená. Taktiež zmeškanie termínu verejného zasadnutia obvineným spôsobom ním uvádzaným nemožno akceptovať. Aj keby k dovolateľom uvádzanej chybe na zozname pojednávaných vecí vyvesených pred pojednávacou sieňou zo strany súdu skutočne došlo, dovolateľ, ako sám uvádza, bol riadne predvolaný na čas 13.15 hod., preto sa mal bezpodmienečne v tomto čase pred pojednávaciu sieň dostaviť. Ak mal pochybnosť o správnosti času konania verejného zasadnutia (ktorú uvedená chyba mohla dôvodne vyvolať), nič mu nebránilo sa o správnom čase verejného zasadnutia v informačnom centre súdu alebo trestnej kancelárii informovať. Takúto iniciatívu od strany v konaní možno rozumne požadovať a uvádzaný nezodpovedný – ľahostajný prístup obvineného v danej situácii nemožno akceptovať, a teda už vôbec ho vyhodnotiť ako dôvod na zrušenie rozhodnutia na základe dovolania.

Napokon aj domáhanie sa citlivého zhodnotenia dôvodu porušenia zákazu viesť motorové vozidlo obvineným, keď týmto malo byť poskytnutie zdravotnej starostlivosti jeho priateľke s poukazom na to, že išlo o krajnú núdzu, resp. exces z nej, najvyšší súd poznamenáva, že ide o otázku, ktorej posúdenie prináležalo Okresnému súdu Bratislava V v konaní ním vedenom pod sp. zn. 0 T 61/2006. Trestné stíhanie obvineného v uvedenej trestnej veci sa skončilo právoplatnosťou trestného rozkazu z 5. mája 2006. Z uvedeného je zrejmé, že v tomto konaní obvinený svoju trestnú zodpovednosť za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. (zákon č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) uznal, nakoľko nevyužil právo podať proti tomuto trestnému rozkazu odpor, a teda nedomáhal sa posudzovania svojho konania ako konania v krajnej núdzi. Taktiež v zmysle § 7 ods. 1 Tr. por. boli súdy rozhodujúce o neosvedčení sa a premene trestu citovaným právoplatným trestným rozkazom viazané.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunčiáte tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 10. septembra 2008

JUDr. Emil B d ž o c h, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Monika Ivančíková